

УДК 005.591.45:35.07

А.В.МОРДОВЕЦЬ

*Харківський національний економічний університет*

## **АУТСОРСИНГ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЕКСТЕРНАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ**

Розроблено схему реалізації стратегії екстерналізації та узагальнено етапи передачі функцій адміністративно-управлінських процесів на аутсорсинг як однієї із форм реалізації стратегії екстерналізації для розширення практики використання аутсорсингу адміністративно-управлінських процесів в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування.

Разработана схема реализации стратегии экстернализации и обобщены этапы передачи функций административно-управленческих процессов на аутсорсинг как одной из форм реализации стратегии экстернализации для расширения практики использования аутсорсинга административно-управленческих процессов в органах исполнительной власти и органах местного самоуправления.

The scheme strategy externalization and generalized stages of transfer of administrative and managerial processes to outsourcing as one of the forms of externalization strategy to expand the practice of outsourcing administrative and management processes in the executive bodies and local authorities.

*Ключові слова:* аутсорсинг, стратегія екстерналізації, адміністративно-управлінські функції, державні органи влади.

За період незалежності в Україні сформовано адміністративно-територіальний устрій, який у цілому забезпечує виконання законів, захист прав людини та здійснення інших публічно-управлінських функцій. Зокрема, функціонують органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, а також запроваджено державну службу та службу в органах місцевого самоврядування.

Сучасний адміністративно-територіальний устрій характеризується високим ступенем централізації публічних функцій і концентрацією ресурсів на районному та обласному рівнях, що призводить до нагромадження значної кількості непрофільних повноважень місцевими органами влади. Одною з основних причин ситуації, що склалася, недостатність ані фінансової, ані кадрової спроможності виконувати функції, що на них покладені.

Одним із способів підвищення якості функцій є стратегія екстерналізації, яка полягає у виведенні з державної сфери окремих видів діяльності з подальшою передачею в недержавний сектор функцій і завдань, які раніше виконувалися державними організаціями. Стратегія екстерналізації в органах державної влади може бути реалізована за рахунок застосування технологій аутсорсингу, як одного із способів

підвищення ефективності дій державних структур (шляхом скорочення витрат при збереженні високої якості адміністративно-управлінських процесів) може виступати аутсорсинг.

Актуальність дослідження в першу чергу обумовлена завданнями та пріоритетами функціонального обстеження органів державної влади з метою оптимізації діяльності органів державної влади, а також відсутністю методичної бази для впровадження механізму аутсорсингу адміністративно-управлінських процесів. Отже, розробка методичних засад використання аутсорсингу в органах державної влади є актуальною задачею на сучасному етапі реалізації функціонального обстеження органів державної влади.

Вивченням сутності, завдань та обґрунтуванням ефективності використання аутсорсингу займалися як вітчизняні, так і зарубіжні економісти, а саме Ж.-Л. Бравар [1], С. Дубинский [2], А. Завгородній [3] та інші. Питанню вдосконалення та реформування державної служби України приділяли увагу у своїх працях такі фахівці, як І. Барціца [4], Ю. Битяк [5], Н. Гавкалова [6, 7], Н. Маркова [7], Б. Колесніков [8], Н. Савченко [9] та інші. Серед сучасних дослідників, що розглядали проблеми та особливості застосування аутсорсингу в органах державної влади, можна виділити як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, а саме Д. Брус [10], А. Какабадзе [11, 12], Д.О'Луни [13], А. Філатова [14] та інші. Але на даний час практично відсутні роботи, що розглядають теоретичне обґрунтування принципів здійснення аутсорсингу в органах державної влади, відсутній цілісний підхід до оцінки можливості реалізації аутсорсингу в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Метою даної статті є формування теоретико-методичних засад аутсорсингу як форми реалізації стратегії екстерналізації в державних органах влади для оптимізації діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

В умовах динамічного розвитку суспільних відносин у сфері внутрішнього управління, об'єктивно виникає потреба розробки новітніх напрямків реформування державно-правової дійсності. Для забезпечення відповідності повноважень та спроможності органів державної влади уряд на основі ініціатив Президента України В.Ф. Януковича [15] здійснює реформування органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Можна виділити два аспекти напрямів адміністративної реформи в Україні: по-перше побудова соціально-правової держави та громадянського суспільства; по-друге реформування органів державної влади.

Досягти поставленої мети можливо за допомогою реалізації стратегії екстерналізації, яка заключається в концентрації органів державного управління на основних процесах за рахунок передачі непрофільних, надлишкових функцій державних органів на виконання недержавних установ. Для розширення практики використання стратегії екстерналізації адміністративно-управлінських процесів в державних органах влади необхідно провести значну підготовчу роботу по формуванню методичної та нормативної бази.

Для реалізації стратегії екстерналізації необхідно визначити характер та особливості адміністративно-управлінських процесів органів державної влади, для цього необхідно дотримуватись схеми реалізації стратегії екстерналізації в державних органах (рис.1).

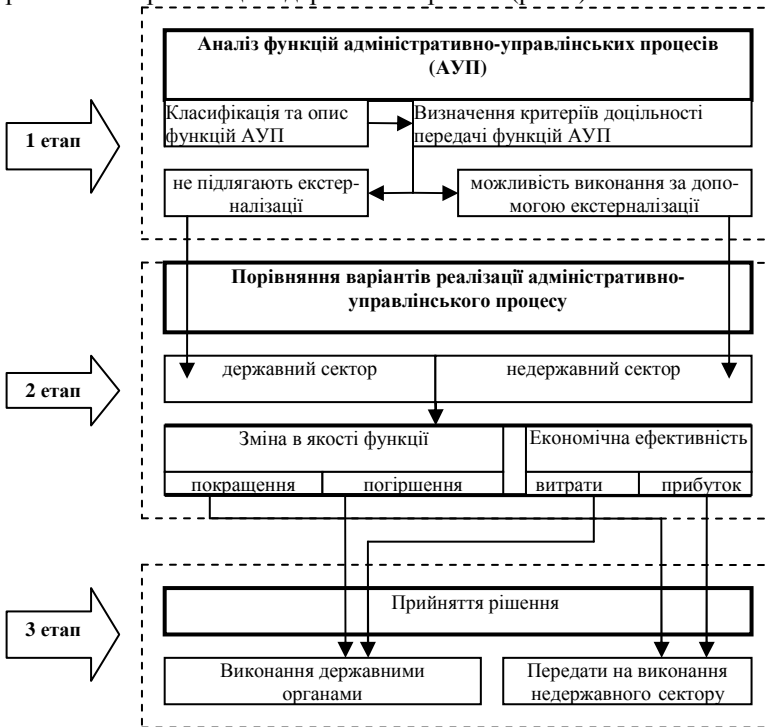


Рис. 1 – Схема реалізації стратегії екстерналізації в державних органах влади

Реалізація стратегії екстерналізації в державних органах зіштовхується з певними обмеженнями, що в першу чергу обумовлено специфікою діяльності, на даний момент оптимальною формою екстерна-

лізації є аутсорсинг адміністративно-управлінських процесів. Використання технології аутсорсингу має бути взаємопов'язаним з реалізацією стратегії організації, тобто рішення про використання аутсорсингу в діяльності організації не повинно прийматися механічно при виникненні потреби в залученні додаткових ресурсів.

Взаємозв'язок технології аутсорсингу з стратегією відповідає системному підходу, який полягає у відповідності цілей і завдань органу державної влади та доцільності використання аутсорсингу. Аутсорсинг як процес реалізації стратегії може бути представлений в вигляді послідовних етапів (рис. 2).

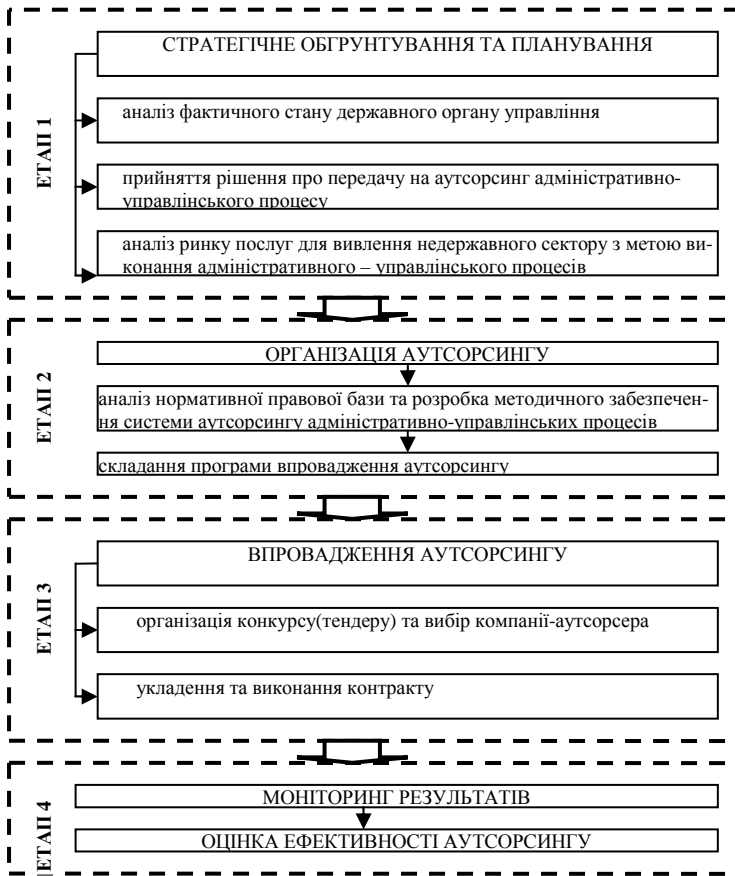


Рис. 2 – Схема передачі функцій адміністративно-управлінських процесів на аутсорсинг як форми реалізації стратегії екстерналізації

Таким чином, для розширення практики використання аутсорсингу адміністративно-управлінських процесів в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування розроблено схему передачі функцій на аутсорсинг адміністративно-управлінських процесів як однієї із форм реалізації стратегії екстерналізації. Перспективою подальших наукових досліджень у даному напрямі є розробка структури програми впровадження аутсорсингу для органів державної влади.

1. Бравар Ж.-Л., Ефективний аутсорсинг: розуміння, планування та використання аутсорсингових відносин / Ж.-Л.Бравар, Р. Морган. – Днепропетровск: Баланс Бізнес Букс, 2007. – 59 с.

2. Дубинский С. В. Аутсорсинг как эффективный инструмент повышения конкурентоспособности предприятий в условиях кризиса / С.В. Дубинский // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму (Світова економіка 21 ст.: цикли та кризи).–2009.– № 1(2).– С. 104-106.

3. Завгородній А.Г. Аутсорсинг та його вплив на витрати підприємства / А.Г. Завгородній // Економічна теорія. – 2009. – № 3 – С.19-27.

4. Барциц И.Н. Мысли об административной реформе в год десятилетия Конституции РФ / И.Н. Барциц // Федерализм. – 2003. – № 3. – С. 19-38.

5. Битяк Ю. Проблеми визначення системи законодавства про державну службу / Ю. Битяк // Право України. – 2006. – № 5. – С. 22-26.

6. Теоретичні засади та організаційні механізми реформування державної служби в Україні: монографія / [Гавкалова Н.Л. та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Гавкалової Н. Л. - Х.: Вид. ХНЕУ, 2012. – 327 с.

7. Гавкалова Н.Л. Нові підходи до адаптації працівників державної служби з метою підвищення їх кваліфікації / Н.Л. Гавкалова, Н.С. Маркова // Тези IV Міжнар. наук. конгресу «Теорія та практика державного управління», 26 лют. 2004 р. Вип. 9: Державне управління та місцеве самоврядування. – Х.: Вид-во ХарРІНАДУ «Магістр, 2004». – С. 280-282.

8. Колесніков Б.П. Реформування кадрових служб органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні: автореф. дис. канд. наук з держ. упр.: 25.00.03 / Дніпропетровський регіональний ін-т держ. управління Національної академії держ. управління при Президентові України. – Д., 2005. – 20 с.

9. Савченко Б. Питання управління персоналом державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування (соціологічний вимір) / Б. Савченко, Ю. Боковикова // Актуальні проблеми державного управління. – 2007. – С. 186-192.

10. Bruce D. The impact of corporate outsourcing on company value / D. Bruce, M. Useem // European Management Journal. – 1998. – Vol. 16. – P. 635-643.

11. Kakabadse A. Outsourcing in the public services: A comparative analysis of practice, capability and impact / A. Kakabadse, N. Kakabadse // Public Administration and Development. – 2001. – Vol. 21. – P. 401-413.

12. Kakabadse A. Outsourcing: A Paradigm Shift / A. Kakabadse, N. Kakabadse // The Journal of Management Development. – 2000. – Vol. 19. – P. 670-728.

13. O'Looney J.A. Outsourcing state and local government services: decisionmaking strategies and management methods / J.A. O'Looney - Quorum Books, 1998. – 245 p.

14. Филатова А.В. Аутсорсинг административно-управленческих процессов / А.В. Филатова // Предпринимательское право. – 2009. – № 1. – С. 14-17.

15. Янукович В. Ф. Не люди для реформ, а реформи для людей / В.Ф. Янукович // Урядовий кур'єр. – 05.06.2010 р. – № 101 – 4 с.

*Отримано 14.05.2013*